

Sygn. akt I PK 63/17

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa R.S.
przeciwko [...] Zakładowi Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w Warszawie i [...] Zakładowi Ubezpieczeń na Życie Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 22 września 2016 r., sygn. akt VII Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza na rzecz [...] Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej w W.
od powódki kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 22 września 2016 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego [...] w K. z 26 stycznia 2016 r. oddalającego powództwo o przywrócenie warunków pracy.

Wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest: (-) art. 42 § 1 w zw. z art. 45 § 1 k.p. przez przyjęcie, że wypowiedzenie powódce dotychczasowych warunków pracy i płacy było zasadne, a przyczyna podana w treści wypowiedzenia, to jest

likwidacja oddziału, którym powódka kierowała oraz likwidacja stanowiska jej pracy rzeczywiście nastąpiły i doprowadziły do utworzenia zupełnie nowego oddziału i stanowiska, kiedy nowopowstały oddział, a także nowopowstałe stanowisko kierownicze różnią się od poprzednich jedynie nazwą i dodaniem formuły „grupa”, a zakres obowiązków i czynności wykonywany przez pracowników oraz dyrektora jest tożsamy; (-) art. 42 § 1 w zw. z art. 45 § 1 k.p. przez przyjęcie, że pozwane spółki wypowiedziały powódce dotychczasowe warunki pracy z zachowaniem przesłanek wynikających z art. 45 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p., wskazując przy tym rzeczywiste przyczyny jej rozwiązania i powołując się na okoliczność, że wypowiedzenie jest następstwem zmian organizacyjnych polegających na likwidacji oddziału [...]ZU w K. i tym samym zajmowanego przez powódkę stanowiska Dyrektora Oddziału i braku możliwości dalszego zatrudnienia powódki na analogicznym stanowisku w nowoutworzonym oddziale, wskazując na znaczne różnice w zakresie funkcjonowania, kompetencji i zadań nowego oddziału w porównaniu z oddziałem poprzednim, podczas gdy w rzeczywistości przyczyna wypowiedzenia była pozorna, a samo wypowiedzenie stało się przez to nieuzasadnione, albowiem zakres obowiązków, które powódka miała dotychczas był niemalże tożsamy z zakresem obowiązków nowopowstałego oddziału i z całą pewnością nie różnił się w znacznym zakresie jak wskazuje się w uzasadnieniu orzeczenia, a ponadto w nowoutworzonym oddziale istniało analogiczne stanowisko odpowiadające kwalifikacjom zawodowym powódki; (-) art. 42 § 1 w zw. z art. 45 § 1 k.p. przez przyjęcie, że wypowiedzenie powódce dotychczasowych warunków pracy i płacy było zasadne, a przyczyna podana w treści wypowiedzenia - likwidacja oddziału, którym powódka kierowała oraz likwidacja stanowiska jej pracy rzeczywiście nastąpiły i doprowadziły do utworzenia zupełnie nowego oddziału i stanowiska, oraz, że w nowoutworzonym oddziale, który połączył zadania z zakresu sprzedaży i obsługi ubezpieczeń na życie i obsługi ubezpieczeń majątkowych o dodatkową usługę sprzedaży ubezpieczeń majątkowych – odpowiedniemu poszerzeniu uległ również zakres obowiązków osoby zarządzającej, podczas gdy w ocenie powódki dodatkowy obowiązek w postaci sprzedaży ubezpieczeń majątkowych wpisuje się w dotychczasową praktykę powódki i nie stanowi w żadnym wypadku istotnego odstępstwa bądź też znaczącej zmiany obowiązków służbowych, powodując

wskazywaną w treści wypowiedzenia konieczność likwidacji stanowiska zajmowanego dotychczas przez powódkę oraz brak możliwości zaproponowania powódce pracy na analogicznym stanowisku w nowoutworzonym oddziale; (-) art. 42 § 1 w zw. z art. 45 § 1 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie będące wynikiem: - wybiórczego potraktowania materiału dowodowego; - nieuprawnionego przyjęcia, że zmiana zadań i kompetencji wśród stanowisk nowego oddziału, w tym dyrektora oddziału była zmianą o znacznym zakresie; - przyjęcia, że wprowadzenie w nowym oddziale dodatkowej sprzedaży ubezpieczeń majątkowych stanowi znaczącą różnicę obowiązków na dotychczas zajmowanym przez powódkę stanowisku. Ponadto, skarżąca zarzuciła naruszenie art. 217 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c. przez bezpodstawne oddalenie wniosku powódki o dopuszczenia dowodu z zeznań wskazanego przez nią świadka, podczas gdy świadek ten posiada szeroką wiedzę na temat okoliczności tej sprawy.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca stwierdziła, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji, a następnie Sąd drugiej instancji. Argumentowała, że Sąd drugiej instancji przyjmując za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji, wydał rażąco niesprawiedliwy dla powódki wyrok. Stosując prawo materialne, nie wziął pod uwagę okoliczności, że wypowiedzenie powódce dotychczasowych warunków pracy i płacy miało charakter iluzoryczny. Skarżąca twierdziła, że pomimo iż fizycznie doszło do likwidacji oddziału, którym kierowała, jej stanowisko pracy i zakres obowiązków całego nowopowstałego oddziału pozostały niezmienione. Ponadto, w ocenie skarżącej Sąd drugiej instancji stosując prawo materialne, całkowicie pominął okoliczność, iż praktycznie tylko powódka, spośród wszystkich pracowników dwóch oddziałów otrzymała wypowiedzenie dotychczasowych warunków pracy i płacy, pozostali pracownicy zostali przesunięci do nowopowstałego oddziału na niemalże identyczne stanowiska, na których musieli uzupełnić kwalifikacje, a powódka choć te kwalifikacje posiadała, nie dostała takiej szansy.

[...] Zakład Ubezpieczeń Społecznych S.A. w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia

jej do rozpoznania – o jej oddalenie; w każdym przypadku o orzeczenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego (por. przykładowo postanowienie SN z 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130). Z tego też powodu rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia jej oczywistą zasadnością (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wskazując na rażące naruszenie przepisów postępowania przez Sąd pierwszej, a następnie Sąd drugiej instancji oraz przepisów prawa materialnego.

Odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność wymaga od strony skarżącej wskazania i wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez wnikania w szczegóły sprawy; spełnienie tej przesłanki jest możliwe wyłącznie przy tak ewidentnym naruszeniu prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub prawniczej (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439; czy postanowienie SN z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619). Należy jednocześnie podkreślić, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić, gdy strona skarżąca dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na uchybienia sądu drugiej instancji o charakterze proceduralnym, które w ogóle nie podlegają kontroli kasacyjnej (por. art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., a także przykładowo wyrok SN z 10 maja 2012 r., II PK 220/11, LEX nr 1211159 i

powołane tam orzecznictwo). Warto w tym miejscu przypomnieć, że kontrowersje dotyczące dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych czy krytyka oceny dowodów nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej (por. postanowienie SN z 19 lutego 2014 r., I UK 412/13, LEX nr 1646934).

Skarżąca nie wykazała oczywistej postaci naruszenia przepisów prawa w przedstawionym wyżej rozumieniu. We wniosku nie wskazano przepisów prawa procesowego oraz materialnego, które, zdaniem strony skarżącej, zostały oczywiście naruszone. Z treści wniosku wynika, że skarżąca ocenia wyrok jako rażąco dla niej niesprawiedliwy, co jednak nie jest wystarczające do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Odnośnie z kolei twierdzenia skarżącej o pominięciu przez Sąd Okręgowy okoliczności wymienionych w uzasadnieniu wniosku, zestawienie porównawcze tych okoliczności z treścią zaskarżonego wyroku nie potwierdza prawdziwości twierdzeń skarżącej. W tej sytuacji zastrzeżenia skarżącej sprowadzają się do zakwestionowania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, a tego rodzaju zarzuty nie mogą stanowić przedmiotu kontroli kasacyjnej, w konsekwencji również uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c., a także § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804 ze zm.), oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.